

سخن نخست

بیکاری، دغدغه‌ها و مشکلات فراوی...

اقتصاد و هم در طول زمان و هم نسبت به اقتصادهای دیگر آگاه سازد. وجود بیکاری در یک اقتصاد سالم و در حال رشد ناگزیر و اجتناب ناپذیر است ولی از طرف دیگر سیاستهای نادرست دولت‌ها نیز می‌تواند باعث افزایش آن و متضرر گشتن افراد جامعه گردد.

یکی از دلایل مهم افزایش بیکاری عدم توازن بین دستمزدها و منافع حاصل از فعالیت‌های اقتصادی است. که بعضاً تلاش می‌کند میزان دستمزدها را بالاتر از توان ایجاد منافع توسط کارگران تعیین نماید. مرتبط نمودن دستمزدها با حداقل معیشت و نرخ تورم باعث بیکارماندن عده‌ای می‌شود که توان ایجاد منافع آنها کمتر از حداقل تعیین شده برای دستمزد است.

برای مثال اگر کارگری روزانه ۵ واحد از کالایی تولید نماید که منافع آن ۵۰,۰۰۰ ریال است و حداقل دستمزد ۸۰,۰۰۰ ریال باشد مسلماً هیچ کارفرمایی او را استخدام نخواهد کرد ولی اگر ضوابط و مقررات اجازه دهد مزد تابعی از بهره‌وری و تسهیم عادلانه منافع حاصله باشد فرصت برای استخدام افراد بیشتر فراهم می‌شود.

از دلایل دیگر بیکاری قوانین بازدارنده فسخ قرارداد کار می‌باشد و کارفرمایان تمایلی به ریسک و استخدام کارکنانی که در مورد توانایی آنها شبهه وجود دارد، ندارند چون در صورتی که فرد توانایی لازم را نداشته باشد و نتواند انتظارات کارفرما را برآورده سازد، و بخواهد آن فرد را اخراج کند، وجود این قوانین اخراج وی را بسیار دشوار می‌نماید.

از دیگر سو قوانین حمایتی و تشویقی برای کارآفرینان، مانند کاهش نرخ سودبانکی، معافیت‌های مالیاتی، خدمات تأمین اجتماعی و رفاهی به کارکنان نیز می‌تواند کارساز باشد.

بطور خلاصه باید گفت آزاد گذاشتن بازار کار و عدم دخالت و اعمال محدودیت در آن، شاید مناسب‌ترین راهکار موقت برای خروج از بحران است و باید قوانین بازدارنده ایجاد اشتغال سریعاً شناسایی و چاره‌جویی شده و اقدامات تشویق‌طراحی و پیاده‌سازی شود.

در ماهی که گذشت طبق آمار رسمی مرکز آمار ایران نرخ بیکاری در بهار سال ۱۳۸۹، ۱۴/۶ درصد اعلام شد. این آمار در شرایطی اعلام می‌شود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۳/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. یعنی اینکه بیش از یک میلیون نفر به بیکاران اضافه شده و مجموع بیکاران کشور به ۳/۵ میلیون نفر رسیده است.

جهش نرخ بیکاری در حدی بود که غافلگیری وزیر کار و امور اجتماعی را نیز در برداشت و مباحثی بین وزارت کار و مرکز آمار در این ماه بوجود آمد.

وزیر کار علت این امر را در افزایش جمعیت فعال و ورود فارغ التحصیلان به بازار کار، کم بودن خروجی بازنشستگان نسبت به ورودی بازار کار و ... می‌داند.

این اتفاق در شرایطی رخ می‌دهد که تاکنون برای ایجاد اشتغال طرح‌های مختلفی اجرا شده و آخرین آنها طرح بنگاه‌های زودبازده می‌باشد که دست کم ۲۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای آن صرف شده است. و مجموع اقداماتی که دولت‌ها در ارتباط با کاهش بیکاری انجام داده‌اند، نتایج ملموسی را ببار نیاورده و حتی افزایش نرخ بیکاری نیز داشته ایم.

فارغ از دلایل ایجاد و افزایش بیکاری این عوارضه عواقبی را برای جامعه در بردارد که به سادگی نمی‌توان از کنار آن گذشت و نیاز به همت و نهضت ملی برای کاهش بیکاری و افزایش اشتغال است. بیکاری باعث بسیاری از نابسامانی‌های اجتماعی و فرهنگی و توسعه بزهکاری در جامعه و یکی از بدترین اتفاقات اقتصادی می‌باشد.

حوزه‌های فرهنگی و دینی می‌توانند نقش مناسبی در این زمینه ایفا کنند. کما اینکه **حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی** می‌فرماید: همه باید کمک کنیم و مشکل بیکاری را در جامعه برطرف کنیم که اگر این مسئله در کشور برطرف شود، بسیاری از مشکلات موجود در جامعه حل خواهد شد. به گفته **"استیون هورویتز"** استاد اقتصاد: نرخ بیکاری معتبرترین معیاری است که می‌تواند ما را از سلامت کلی

احمد اثنی عشری - مدیر مسئول